

KVÍZ

Az előtérben malomkeréknyire méretezett szegfűcsokor. Piros-fehér cirnos virágfejek tömkelege. Gong. Másik, a mennyezetről alácsüngő szegfűcsokor műértő kézzel vízcsepp alakúra formázva. Gong. Hatalmas, kerámiavázákban terpeszkedő újabb szegfűcsokrok a színpad előterében is: egy... kettő... hat... tíz. Ismét gong.

A reflektor kör alakú fénypásmája most a színpad jobb hátsó sarkába kúszik, ahonnan a főrendező láthatatlan jelére fölényes, lezser és gyors léptekkel a játékvezető megindul a pódium közepe felé. Miközben a reflektor köríve követi, a nézőtérről felcsattan a megszokott udvarias, kissé lagymatag taps.

— Tisztelt közönség, kedves tévénezők! — A játékvezető fodrász hullámoztatta haja csillog a brillantintól, tévéhez kendőzött arcán széles, erőltetetten közvetlen mosoly. Fémcsillogású, feltűnő virágmintás, egybeszabott kezeslábasoként ható különös öltözéke láttán irigyen sóhajtanak fel a terem szarított burgonyaszetelekéket ropogtató kamaszai. Széles, színészi gesztusára pillanatnyi hatásszünet, majd a háttérben óriási, mozgó betűs fényreklám jelenik meg: Házaspárok vetélkedője. „Mennyire ismerjük egymást?” A betűk sziporkáva villóznak, a zene ütemére ki-ki hunynak, majd ismét, szabályos időközökben hol pirosan, hol zölden, narancsszínben vagy ibolyakéken izzanak fel. Tuss. Gong. — Kedves hallgatóim, kedves nézőim, s most íme, vetélkedőnk veteránjai: a népszerű Hajdú házaspár... immár ötödször!

A reflektor sziporkázó sugárkévéje most, mintegy varázsütésre a színpad bal hátsó sarkában terem. A rájuk zúduló, fehéren izzó fényben alacsony, kővérkés házaspár hunyorog. Az asszony szemmel látható zavarában, gépiesen lépked rövid, vastos lábain. Elegáns mohazöld csipkeruhát visel, de a csipője tájékán, a mider fölött hurkákba gyűrődve buggyan ki a leszorított háj. Karja, nyaka tele nehéz, tömör arany ékszerekkel. Vörösré kánázott hajában friss tartós hullám, halántéka fölött egy kacér, divatos ősz csíkkal. A férj vadonatúj konfekciós öltönyében látszólag flegmán kacszák mellette. A nadrág kissé hosszabb a kelletténél, s ezért térdben enyhén harmonikázik.

Szögletes meghajlások, taps. Fényképész-villanólámpák kattognak, egy néző felkiabál: „Ne hagyj magad, Géza!” A játékvezető eléjük tartja a mikrofonját:

— Mi a véleményük: első helyezésüket ezúttal is meg tudják-e tartani?

Hajdú tanácstalanul topog, sután vonogatja a vállát, olyanokat makog, hogy:

— Majd elválik... A szerencse forgandó... Meglátjuk, milyen fából faragták az ellenfelünket. — Váratlanul rákacsint a játékvezetőre: — Che sera, sera!

Taps.

Hajdúné jelentősen, magabiztosan mosolyog.

— Természetesen bízunk a sikerben!

Újabb gongütés. A reflektorfényben most az ellenfél párosa jelenik meg: cingár, jelentéktelen külsejű szemüveges férfi picit, kecses, nadrágkosztümös asszonykával. Fanyalgó bemutatkozás, közben reklámmosoly a felvevőgépek felé.

— Kedves nézőink, bemutatom önöknek Pintér Jenő könyvelőt és Pintérné Kiss Júlia hivatalnoknót. Szabad egy kérdést: Mi okból vállaltok erre az érdekes feladatra?

— Fogadásból — nevet Pintér, kivillantva nikotintól barna, kissé csempes fogsorát és összekulcsolt kezét játékosan megrázza a nézők között sejtett barátok felé.

— Nagyszerű, tehát fogadásból — ügyeskedik a játékvezető. — Tudja mit? Van egy ajánlatom: mi ketten meg a fogadásra fogadjunk! Ha maga nyer a versenyen, én fizetek magának — a díjával. Ha meg vesz, maga fizet nekem. All a fogadás?... — Udvarias nevetés, taps. — A játékvezető arca ismét hivatalossá válik. — Most pedig, kérem, húzzanak sorszámot és foglalják el helyüket. A B fülke a hölgyeké, az A az... — kissé tétovázik — a ...néptársaké. Tessék, a ...nőké az elsőség!

Hajdúné a nyakába akasztja a B/2-es táblát. Egy gyanakvó szemvillanás a vetélytársnő felé: „Szép vagy, veszettül csinos vagy, drágám, de majd meglátom, hogy vágod ki a rezet a tudáspróbán... Vagy akkor, jól bevált szokás szerint, megpróbálsz majd a férjed árnyékába húzódni?”

— Első versenyszámunk: *Mennyire ismerjük egymást?* Kérem, tegyék fel a fülhallgatókat! Ügy. Jól hallanak? Tessék szólni, ha valami nincs rendben... Akkor kezdhetjük? Kettes kabin, figyelem! Pintér elvtárs, azaz A/1-es versenyző: Melyik a felesége kedvenc... Ó, ezer bocsánat! Központ: kérem, kapcsolják ki a B kabin! Ügy, köszönöm. Tehát, A/1-es versenyző: Melyik a felesége kedvenc színe?

„Julika kedvenc színe?” Az A/1-es versenyző nézi a feleségét. „Milyen szép asszony... istenem, de szép még mindig! Ez nem öregszik egy cseppet sem. Senki sem mondaná, hogy három nagy kamasz fia is van... A kedvenc színe? Mi lehet a kedvenc színe? Olyan régen nem beszélgettünk mi már. Lánykorában a pirosért rajongott. Igen-igen, emlékszem, sokáig egy piros, hosszú nyelvű ernyőre fájt a foga. Ott porosodott a Progres melletti bizományi áruházban. Hatezer dinár volt az ára, pontosan annyi, amennyi az ösztöndíjam. Minden este elkorzózunk a kirakat előtt és én minden alkalommal szentül megfogadtam, hogy mindjárt az első keresményemből megveszem neki. Már állapotos volt, mire össze tudtam a hatezer dincsit kuporgatni. Ma is emlékszem rá. Hosszú-hosszú karcsú ébenfa nyele volt, s a fogóján parányi gyöngyházbomb. Julika még rekkenő hőségben is mindig magával cipelte. Hej, de sokat szekíroztam vele: »Ki van, lelkem, a feneked a ruhádból, de az ernyőd csakugyan a legelegánsabb Ujvidéken.«”

— A piros... Ügy emlékszem, a piros.

— Igen? A piros? Nos, hadd ellenőrizzük a kedves feleségénél. Halló, központ! Kérem, kapcsolják a B fülkét! B/1-es versenyző, melyik a kedvenc színe?

— A piros.

— Nagyszerű, gratulálok! Egy pont a Pintér házaspár javára! De menjünk tovább. A/2-es versenyző: Figyel? A kérdés: Felesége nagy pénzösszeget talál az utcán. Véleménye szerint mit fog tenni: a) jelenti a rendőrségen, b) beteszi a bankba, c) az utolsó paráig elvásárolja?

Hajdú szinte gondolkodás nélkül rávágja:

— Beteszi a bankba.

A nézőtéren derűtség, a játékvezető a feleséghez fordulva megismétli a kérdést.

Feleség:

— Elvásárolom.

Még hangosabb derűtség.

— Ó, ezek a férjek, ezek a férjek! Hiába, nehéz tudomány a házastársat teljesen kiismerni. Hány éve is házasok?

— Tíz éve — mondja Hajdú rezignáltan.

— Tizenhat — mosolyog Pintér.

— Hogyan? Ilyen nagy volna a korkülönbség? — kapja fel a fejét a játékvezető. — Ha jól emlékszem, a bediktált adatok szerint alig van...

— Igen-igen. Hajdú elvtársnál egy évvel fiatalabb is vagyok — siet a válasszal Pintér. — Csakhogy, úgy látszik, én jobban félttem attól, hogy ha nem sietek, nem kapok feleséget. Amikor megesküdtünk, az asszonyom tizenhat éves volt, én tizennyolc...

„Ezt nem kellett volna elmondanom. Julika mindig úgy szégyellte. Most is, ni, milyen mogorván mered rám onnan az üvegkalitkából. Pedig hát ebből, amit mondtam, még semmi sem következik. A nagyérdemű közönségnek a maga negyven új dináros helypénzéért ennyi untig elég. Az már egyáltalán nem tartozik rá, hogy mi azért kötöttünk szinte gyermekfővel házasságot, mert Lajoska már útban volt. Az se, hogy Julika annyira éretlen volt még, hogy írásbeli orvosi engedélyt kellett kérnie a házasságkötéshez. Meg hogy én akkor maradtam ki az egyetemről és lettem szürke hivatalnok, pedig minden álmom az volt, hogy atomkutató legyek. Bizony-bizony. Így volt. Kellott a pénz. Családapa lettem... Ne félj, Julika, nem adlak ki. Pedig most itt volna a kellő alkalom a bosszúra.”

— Várt lány várat nyer... mondja a közmondás. A többi — esetleg kvíz! — szellemeskedik a játékvezető. — Kedves nézőim, a pillanatnyi eredmény tehát — kérem, állítsák be a számjelzőt! — 1:0 a Pintér házaspár javára.

Hajdú elgondolkozva nézi feleségét. „Mennyire megváltozott ez az Éva. Ő, a nagy knikker, aki fogához vert minden garast, évekig maga vásárolta a cigarettámat, gyufámat, csak hogy ne kelljen zsebpenzt adnia és a kétnapos vidéki kiutazásokra is holmi zsíros kenyerekkel, száraz szendvicsekkel bocsátott útra. A haverok összeröhögtek a hátam mögött, amikor délben, mialatt ők kisvendéglőkben ebédeltek, borozgattak, valami átlászó ürüggyel mindig a kocsiban maradtam. Most úgy költi a pénzt, mint a megveszekedett. Kozmetikushoz, masszórhöz jár (no, sokat is segít már rajta!). Kosztüümöt, kabátot újabban mindig a legdrágább szabónál varrat. A jó múltkor megszámloltam a kalapjait, turbánjait. Hatot találtam belőlük a szekrényben, de ha jól emlékszem, van neki még. Nem tudom: a nehezen, keservesen megszerzett anyagi jólét vetkőzteti ki így önmagukból az embereket? Vagy ez már az öregedés jele volna?”

— S most a hölgyeken a sor. Reméljük, ők nagyobb sikerrel járnak. Kedves B/1-es versenyző, egy egyszerű kérdés: Mi a férje kedvenc étele?

Pintérné örömeiben ajkába harap, tekintete összevillan a férjével, majd diadalmasan kivágja:

— A töltött káposzta.

— A töltött káposzta? Nincs is rossz ízlése. Ugye, kedves hallgatóim, mi is szívesen elfogadnánk egy kis jó házi töltikét belefőzött orrjával és sok-sok vastag, savanyú tejfellel? Hú, szinte összefutott a nyál a szájamban! — A játékvezető erőltetett fesztelenséggel „nevet”: mutogatja szabályos fogorát a tévékameráknak. — No, de ellenőrizzünk: Pintér néptárs, mi a kedvenc étele?

— A töltött káposzta — Pintér lehajtja a fejét.

— Bravó! Kettő null tehát a Pintér házaspár javára. Kezd a verseny izgalmassá válni. Ugye, jól tippeltem, hogy az asszonyok majd egy kis életet hoznak ebbe a versenybe?

A versenyvezető jókedvűen enged egy leheletnyit a nyakkendőjén. Pintér és Pintérné ajkán halvány mosoly. Mintha nem is örülnének igazán a jó pontnak.

„Milyen jó, hogy megbeszéltük előre, egyes várható kérdésekre mit válaszolunk. Ez Jenő ötlete volt. Nem mondom, néha mozognak a klikkerei. Tényleg, mi is a kedvenc étele? A jó ég tudja. Ezt a káposztát csak úgy rávágta, mert könnyű megjegyezni. Mikor összekerültünk, ettünk, ami éppen akadt. Hetekig száraz kosztot tengődtünk. Egy-két hónapra, igaz, becsempészett az egyetemi menzára, ketten ettünk az ebédblokkján. Azután, hogy kimaradt a fakisról és dolgozni kezdett, megint rettenetes takarékoskodtunk, rántottlevesztünk meg a krumplics variáltuk: krumplileves, héjában főtt burgonya, krumplifőzelék... Pfüj, azóta sem bírom a pityókának még a szagát sem. Tényleg, ugyan mit szerethet? Sose kérdeztem meg: Pedig most már késő. A gyomra kampec, mondta a kisdoktor... Hú, de stramm pas volt az, apám!

Micsoda vállak, micsoda muszklik!... Igen, mikor kijött az elvonókúráról, mondta a kisdoktor, hogy a gyomrának vége, az ital tökéletesen elintézte."

Pintér szórakozottan befelé nevet. „Ugye jó, hogy előre megbeszél-tük az esetleges válaszokat? Azért remek hecc lett volna, ha benne hagy-lak a pácban és elnézem, mint ötölsz-hatolsz, találgatsz. Én tudtam volna, melyik a te kedvenc ételed. Elégszer főztem, sütöttem megle-petés-ebédeket, meglepetés-vacsorákat, amikor még főzni se tudtál... és akkor is, amikor végre már te is dolgoztál. A kedvenc slágeréneke-seidet is ismerem. A kombinéd számát. A körömlakkod színét. A fog-krém és cigarettamárkáidat... csak a gondolataidat nem ismerem már. Azokat újabban elrejtéd előlem.”

— B/2-es versenyző, itt az alkalom az egyenlítésre. Ha férjével sétára indul és útközben megpillantanak egy rendkívül csinos nőcskét, férje: a) tudomást sem vesz róla, b) megjegyzést tesz rá és feltűnően utána fordul, c) titokban fordul hátra? Raj-ta! Figyelmeztetem, mérjük az időt, egy perc áll a rendelkezésére!

Hosszú, kínos csend. Hajdúné szemét előnti a könny, s ettől maga is megretten. Merőn a mennyezetre bámul, mintha erősen gondolkodna, mert attól fél, ha lehunyja a szemét, nyomban kicsordulnak a pillái alól, s barázdát vonnak a gondosan kifestett arcán. Zsebkendő-t hasz-nálni feltűnő volna, meg a La bella Nussy szempillafestéket is elmazol-ná. Kendőzött nőnek tilos sirnia. Pláne, ha tévékamera előtt, ezernyi kíváncsi szem kereszttüzeiben ül. Ez a buta érzékenység! Legszíveseb-ben belecsipne saját magába. Honnan is sejtene ez a piperkóc játé-k vezető, mennyire az eleve ére tapintott? A férje tekintetét keresi, de az éppen a partnernőjét fixirozza. Ettől elfogja a pulykaméreg. „Még itt sem nyugszik? Hát még itt is csak engem akar megszégyeníteni?”

— Feltűnően utánafordul — mondja fuldoklón.

— Ó! Hajdú úr tehát igazi Don Juan. A felesége viszont, úgy lát-szik, jó emberismerő, s egyben modern asszony is, aki minden semmi-ségből nem csinál ügyet. Gratulálok, asszonyom!

— ...és megjegyzést is tesz... — Hajdúné nehezen lélegzik.

— Ó, hát ez már túlzás! Ez tréfa volt, ugye, asszonyom? Igaza is van. Nem kell semmit halálos komolyan venni. Végeredményben ez a mai vetélkedő: játék. De lássuk, mit mond az A/2-es versenyző. Ha feleségével sétára indul és útközben...

Hajdú szenvtelen arccal hallgatja végig a kérdést, a feleségére pil-lant, elmosolyodik, töpreng.

— Titokban pillantok vissza — mondja végül alamuszi mosollyal.

A közönség tapsol, a nyolcadik sorban néhányan — tetszésük jeléül — ütemesen dobogni kezdenek.

„A hülye! Nekik hazudik. Nem merted, ugye, bevallani az igaz-ságot? Azt, hogy már egy évtizede a nőügyeiddel eszed az életemet. Melyik asszony volna még képes rá elviselni, hogy reggeltől estig az-zal traktálja a saját férje, melyik nőnek van a legszebb csipője, keble a vállalatban, hány műfoga van és hányas számú, milyen színű alsó-neműt visel? Es melyik feleségnek játsszák még el otthon, hogy az ismerősök asszonyai hogyan riszálják, kelletik magukat neki, kinek mi-lyen a járása, az ölése, csókja...?”

— A válaszok, sajnos, eltérnek. Az eredmény tehát: még mindig 2:0 a Pintér házaspár javára. S most, kedves nézőim, amíg a ver-senyzők kissé kifújják magukat, öt perc reklámhirdetés.

A rendező intésére az operatőr közben a színpadról a vidáman mo-corogni kezdő közönség felé fordítja a felvevőgép lencséjét.

— Nézd, ott a második sorban azt a cukibabát! Nem látod? Most éppen a cukorkás fiút inti oda magához. Vigyázz: gro plan! A nézők szeretik a képernyőn az ilyen bamba-szende szókeségeket... Most pe-dig kapcsoljuk a reklámműsört.

Bemondó: Vásároljon Lisca alsóneműt! A Lisca alsónemű tartós, szép és elsőrendű minőségű. A Lisca...

Pintérné Hajdúnéhoz hajol:

— Te, láttad a Lisca legújabb termékét? Elöl kapcsolható melltartó. Nagyon praktikus. Nekem már kettő is van. Ha akarod, a céció után megmutatom.

— Köszönöm. Tudom, legszívesebben Gézának mutatnád meg, de abból nem eszel! Hiába mesterkedsz. Ez a hülyeség is, hogy éppen ti keltek versenyre velünk, csak a te ötleted lehetett. Pedig, drágám, ami az agymunkát illeti, Jenő nélkül te egykettőre beadnád a kulcsot.

— Vigyázz, bekapcsolták a fülkénket! — Pintérné csábos sztármosolyt küld a láthatatlan közönség felé, pózba vágja magát.

— Nem érdekel. Tulajdonképpen már semmi sem érdekel. Befáradtam ebbe a sziszifuszi harcba. Nem érdemli meg azt egy férfi sem. De az mégis piszkosság, hogy éppen a legjobb barátóm...

— Tévedsz! — sziszegeti hangfogóval a kis fekete. — Sosem voltam a barátód, te is jól tudod, hogy a barátságot csak a te Gézád erőltette. Hahaha! A híres hatos fogat!

— Kedves versenyzők, kipihenték már magukat? Akkor lássuk az újabb kérdéseket! A/1-es versenyző: Orvosszakértőink a nap huszonnégyszázötven óráját általában a következőképpen szokták felosztani: nyolc óra munka, nyolc óra alvás és nyolc óra szórakozás. Ön szerint felesége hogyan osztaná be a napot, illetve melyik állna nála az első, melyik a második és melyik a harmadik helyen?

— Így: szórakozás, alvás, munka...

Nagy nevetés. Hajdú Pintér fülébe súgja:

— És te azt hiszed, Juli ezt így simán bevallja?

— Azt csak bízd rám! — Pintér idegesen megtörli a szemüvegét, majd, miközben a játékvezető feleségének ismétli meg a kérdést, csontos ujjait alig észrevehetően, táncosan megbillegeti az asszony felé, majd behunyja a szemét és tüntetően ásít. Az asszony élénken figyel, s nyomban kapcsol.

— Szórakozás, alvás, munka — sorolja némi műtöprengés után, és jól megjátszott szégyenlős szendességgel lesüti a pilláit.

— Bravó! — harsog a játékvezető. — Önök aztán csakugyan úgy ismerik egymást, akár a tenyerüket! Ez aztán a mintaházaspár! Kedves nézőim, 3:0 tehát a Pintér házaspár javára.

„Most kicsúfolsz mások előtt, hogy szeretek szórakozni. Pedig te még nálam is jobban szereted a társaságot. Kinek az ötlete volt a hatos fogat is? Akkor már jól kerestél, de a fél fizetésed mindig itálra, lemezekre, traktákra ment el. Én akkor még szerettelek. Azt hiszem, akkor még szerettelek... Olyan kislány voltam még, te jó ég, olyan mamlasz! Nem is voltam tudatában annak, mit akarsz A Nagy Játékkal. Én valóban csak játszottam és örültem, hogy olyan jól szórakozol, amikor összevissza cseréled a hatos fogat tagjait... Hangulatvilágítás. Összesebűvés, tánc a sötét előszobában. Sztriptíz a konyha tányér alakú villanymelegítője előtt... Játék volt csupán, hidd el, csak játék... borzongató, újat ígérő játék. Még én haragudtam Évára, amikor váratlanul jelenetet rendezett és ők ketten kiváltak a csoportból. Mentette a Gézukáját. »Játékrontók!«, mondtad bosszúsan, pedig te még nagyobb játékrontó vagy, szívem, mert pontosan azóta iszol ilyen féktelenül, amióta bebeszélte magadnak, hogy a csonkán maradt hatos fogatnak én lettem a legszívesebben versenylóvasa. És igazad volt. Megtanítottál rá, hogy rajtad kívül más férfi is van a világon és én jó tanítványod voltam, megszerettem a férfiakat. Nem tűröm, hogy szemrehányást tegyél!”

Pintérné a mikrofont bámulja.

— Természetesen a Hajdú házaspár még egyenlíthet, minden lehetőség adva van. Hajdú néptárs: Ki a felesége kedvenc színésze?

Hajdú kelletlen fintort vág, tanácstalanul ráncolja a homlokát, azután megvonja a vállát és kapásból mond egy nevet:

— Marcello Mastroianni.

Minden szem Hajdúnéra szegeződik. Az asszony arca kigyúl, mert érzi, a férje ezt úgy sem találhatta ki.

— Leslie Howard — suttogja olyan elhalón, hogy a játékvezetőnek utána kell kérdeznie. Nem is érdeklő már az újabb kudarcukon felcsattanó hahota. A szőke, légies, áttetsző kezű színészt látja maga előtt, s közben egy másik kezét érez az ölében: tapogatózó, ismerkedő, gyáván durva ujjakat, amelyek az ő számára a szerelmet hozták el. Az *Elfújta a szél* édeskés romantikája és Géza vad csókjai után a Dunahídon, miközben a korlát kísértetiesen nyikorog a hátuk mögött s a híd mint játékpalló leng a szélben. „Kinevetsz, hogy divatjamúlt slágerket dudorászok, ócska, régi filmeket újra és újra megnézek. De hisz én téged kereslek mindenben. A kisfiús, szemtelen mosolyodat, a puha, sovány kis arcod, amelyet olyan elkeseredett szenvedéllyel karcoltál fel mindennap a borotvával, mégis hamvas maradt és lányos... A régi, rajongó hangodat keresem bennük. A hangzatos, fellengzős mondatokat, lelkes fogadkozásaidat világmegváltó terveidről. Mert te eltűntél valahol a nagy pénzhajzában, s ez az elhízott, magamelegelégedett üzletember, aki ittmaradt, s formabontó kiállítások helyett mélyhűtött borsókonzervek címkein pepecsel naphosszat, napidíjakkal manipulál, pincérlányokat hajszol és esténként a Veneris Figurákat kényszeríti rám — olyan idegen nekem.”

— Az eredmény még mindig 3 : 0. — A játékvezető izzad, nem tudja, mivel élénkítse fel az ellaposodással fenyegető vetélkedőt. — B/1-es versenyző, a kérdése: Mire legbüszkébb a férje?

— Az eszére — és Julika lebiggyeszti az ajkát.

— A feleségemre — Pintér mosolya torz, nem is figyel az eredményjelzőtáblára, a felesége arcát fürkészi: mit szól a kijelentéséhez? A homorú üvegkalitka vastag üvege mögött az asszony vonásai most szokatlanul lágyak, aranylón sötét arcbőréen — talán az izgalomtól — enyhe pír játszik. Közönyösen nézegeti gyöngyház fényűre lakkozott, kissé lapos körmeit, majd felveti a fejét, farkasszemet néz a férjével. Tekintete kihívó, megvető, de a reflektorok keresztűzében villogó üveg csak a csillogását továbbítja, a gúnyosan felvont szemöldök élet elveszi, a vérbő, élveteg ajkak nedves csillámlását megduplázza. Pintér megszállottan nézi. „Lehetséges, hogy még nincs mindennek vége? ... Ha újra kedves lennék ... ha még kedvesebb lennék hozzá...”

— S végül első fordulónk utolsó kérdése. B/2-es versenyző: Hányas kalapot hord a férje?

— Nem hord kalapot. Hajadonfőtt jár... vagy, nagy ritkán, sapkában.

— Hm. Hajdú úr, hányas kalapot is hord?

— Nem hordok kalapot.

— Meg kell kérdeznem a zsűrit: teljes értékűnek fogadja-e el a választ? Igen? Nos, akkor, kedves nézőink, első fordulónk 3:1-es eredménnyel ért véget a Pintér házaspár javára. Második fordulónk következik, a jól ismert *Mesét mesélek* vetélkedő. Kérem, foglalják el helyüket kerek asztalunknál. Figyelmükbe ajánlom, hogy mindig hajoljanak közel a mikrofonhoz, nehogy valamelyik túl halkán kiejtett szó félreértésekre adhasson alkalmat. A szabályokat, ugye, ismerik, felesleges elismételnem? Vagy mégis, a közönség kedvéért: aki a versenyzők közül kefelejt vagy felcseréli a szófűzér egy-egy szavát, kiesik a játékból. Kitűnő, szórakoztató memóriajáték. Kedves Pintérné, kérem, kezdje meg!

A szép, fekete asszony dacosan felveti a fejét, tekintete sugárzón villámlik körbe.

— Szeretni...

— Szeretni kell... — Hajdú cinkosan mosolyog vele össze.

— Szeretni kell, de... — Hajdúné fáradt arcán lázrózsát nyílik a harag. Orrcimpái veszélyt szimatolón remegnek meg. Mi az, ezek előlről kezdik a régi játékot? Nem volt nekik elég, hogy a hatos fogatból ketten már áldozatul estek a Játéknak?

— Szeretni kell, de miért... — fordítaná tréfára a mondat élet Pintér.

— Szeretni kell, de miért, ha... — Pintérné hanyag, Azámító mozdulattal igazít egyet rakoncátlan hajfűrtjeim. Áttetsző anyagból varrt

kazakszerű blúzának dús redőjű ruhauja alól kívánatosan sejlik elő formás, bársonyos karja. Hajdú nem is állhatja meg, hogy közelebb ne hajoljon, s egy láthatatlan pihét óvatosan le ne vegyen róla.

— Szeretni kell, de miért, ha te... —

— Szeretni kell, de miért, ha te már... — „Ez a megaláztatás! Mindig ez a megaláztatás. Mindig, minden nő kellett neki. S ha legalább eltitkolta volna, de szinte kéjelgett benne, hogy kisdéd játékait mindig előttem üzze. Pedig én csináltam belőle embert. Ha én nem vagyok, ma nincs házunk, szőlőnk, villánk, autónk és bankbetétünk. Amikor összekerültünk, már négy éve állásban volt, de amikor összeszedte hónapos szobájában a holmiját, nem volt többje két öltőnynél, három rojtos szélű ingnél, néhány harisnyánál és egy gitárnál.”

— Szeretni kell, de miért, ha te már nem... — Pintér hirtelen heves vágyat érez ahhoz, hogy valamit megigyon. Az utóbbi időben már egyre kevésbé képes magát türtöztetni, s a hivatalból is szinte óránként leszalad valamilyen ürüggyel a büfébe. A büfés már ismeri, a sank mögött konyakot önt a limonádéjába, úgy teszi rezzenéstelen arccal a bádoggpultra... Pintér idegesen nyalogatja a szája szélét, aprókat, szárazakat nyel.

Pintérné: Szeretni kell, de miért, ha te már nem tudsz...

A játékvezető zavartalan figyel az egyre jobban nekitüzesedő játékosokra. Mi történik? Ismernék ezek egymást?

— Szeretni kell, de miért, ha te már nem tudsz mást — mondja Hajdú. A felesége enyhén tokás, agyonpüderezett arcán apró piros foltokban üt ki az izgalom, az álla fehéren remeg, s hirtelen megmutakoznak a mindig gondosan kipincettázott bajuszszálacsák újabb ütöző, makacs sörtécskéi. Te jó ég, ez mindjárt sírva fakad!

Julika egyre inkább a helyzet magaslatán érzi magát. Szemmel láthatóan fűzetlen kebleit műértően az asztallaphoz támasztja, hogy mindenkinek megakadjon rajtuk a tekintete, s miközben felsőtestét enyhén riszálja, hogy minden porcikája szinte dallamosan, ütemesen hullámszerűen látszik, diszkrétén szemezik Hajdúval, a játékvezetővel, a közönséggel és — a férjével, akin váratlanul erőt vesz az idegbajos remegés, úgyhogy ökölbe kell szorítania a kezét, ne látsszanak vitustáncot járó ujjai, vérekes szemével azonban, amely alatt szabályos időközökben meg-megrándul egy kékes idegnyúlvány, kitartóan bámulja Évát és a feleségét.

Hajdú egyszeriben unni kezdi őket. „Ti kergettétek a halálba Editkét, hát csak játsszatok végig a játékoskátokat — de nélkülem” — és elnéz Julika bűvös pillantása fölött.

Hajdúné: Szeretni kell, de miért, ha te már nem tudsz mást csak...

— — — szenvedést...

— — — és...

— — — unalmat...

— Szeretni kell, de miért, ha te nem tudsz mást, csak unalmat és szenvedést — Hajdúnének összeszorul a torka, alig bírja a szavakat kinyögni. „Micsoda humbug! Csak főzöd azt a sok nőt. Mind azt hiszi rólad, hogy te vagy az ország első versenylóvasa, de én tudom — én sajnos tudom, hogy már régen csak a szád jár és csak egyre megalázóbb perverzításokkal vagy már csak képes felszíteni magadban a vágyat... Es még így is kellesz. Mindenkinek kellesz. Nem értem, nem értem! Hát még roncsaid sem maradhatnak csak az enyémekek?”

— Pardon, pardon! Kérem egyeztetni a bizottság véleményét! — A játékvezető sietve lép közbe. — Ha nem csalódom, kimaradt a *már* szócska és felcserélődött a *szervedés* és az *unalom*. Hogyan? A bizottság is így találja? Akkor, legnagyobb sajnálatunkra, Hajdúné kiesett a játékból. Pintér úr, kérem, kezdjen új mondatot!

Pintér arcán alig titkolt széles mosoly. Tulajdonképpen csak azt sajnálja, hogy Hajdúné és nem Hajdú, a régi rivális esett ki.

— Sajnálom, Évuci — súgja melegen és Hajdú felrezen erre az Évucira. Nem, Éva akkor sem vállalta igazán ezt a párost... se azt

a másikat, Gáborral. Ő nem volt képes ilyesmivel játszani. Jenő nyilván ezért orrolt meg először és lett Editke párja. Akkor cseréltek. Vagy ... lehetséges, hogy csak előtte adták a szendét?

— Nem ... — mondja Pintér és közelhajolva Hajdú arcába suttog. — Nem, barátocskám, itt nem fogsz úgy csöbe húzni ám, mint a vállalatban. Itt nem nő a főnök, akit, holmi zsíros prémium reményében, körül lehet udvarolni. Itt magadnak kell majd kikaparnod a gesztenyét, de figyelmeztetek: kíméletlen leszek!

— Kérem, folytassák! És ne suttogjunk közben!

Pintérné: Nem hiszek ...

Hajdú: Nem hiszek nektek ... — Halkan: Tudjátok, hogy Editke férjét hamarosan kiengedik?

Pintér: Nem hiszek nektek se ...

Pintérné: Nem hiszek nektek se, mert ... — s félhangosan a játékvezető felé: — Egyetlen férfinak sem!

A játékvezető ágaskodni kezd, mint a jó csődör, szeme sárgán vilan és mohón tapad a tarka kelme alatt feszülő két kihívó halomra. Azután észbe kap és hanyagságot tettetve egyensúlyoz a cipősarkain.

— Hallom, kirepült a madárka — súgja Hajdú a társának, majd észrevéve, hogy soron van: — Nem hiszek nektek se, mert nem ...

Pintér rázza a fejét, közben mérgelődik. Minek is tagadja? Idestova fél éve már, hogy Juli a vikendházukban húzódott meg. Amióta beálltak a hidegek, egyre többet gondol rá. Hogy nem veszi csak meg ott kint a hideg? Hiszen ott fűteni sem lehet! Es lehetséges volna, hogy már a gyerekei sem érdekelnék? Hónapok óta ha kétszer volt odahaza. Dezsőke születésnapjára is csak csomagot küldött. Igaz, sose tengett túl benne az anyai érzés. Amikor a lurkók még pólyások voltak, akkor is ő, az apjuk mosta a pelenkáikat, tanította őket járni, beszélni. De hiszen ő mindig büszke is volt rá, hogy a felesége modern asszony, nem rabja a fakanálnak és a tradícióknak. Editkét, aki pedig miatta ugrott le az emeletről — ha ugyan csakugyan magától ugrott le ... a bíróság szerint Gábornak nem volt benne kanala —, szóval Editkét kicsit mindig megmosolyogta. Sohasem értette, hogy vehette ennyire komolyan a játékukat. Unta az örökös nyafogását a szerelemről, unta a ragaszkodását, a makacs, vad hitét, a megingathatatlan bizalmát. Hetekig azt bizonygatta megszállottan, hogy válni akar, válni kell, nem akar többé bujkálni, hanem tisztán, bátran és csak az övé lenni. Brr! Micsoda ósdi, meghaladott eszmék! Alig bírta türtőztetni magát: „Mondd, elment az eszed? Tönkre akarsz tenni?” Hát még az milyen cifra volt, amikor Editke egyszerűen azért kezdett könyörögni, hogy azt mondja, gyermeket szeretne tőle, minden vágya az, hogy az ő gyermekét fogadja magába! Szent Habakuk! Megkergült ez az asszony? Hiszen már nekik is, Editkééknek is egész sereg gyerekük volt. Mi a fenének még egy? A szeme közé kacagott és visszaküldte Gáborhoz, a férjéhez. Szerelem! Hűség! Holtomiglan-holtodiglan! Az élet egy szép játék, amelynek főszabálya, hogy nem szabad túlságosan komolyan venni.

— Nem hiszek nektek se, mert nem akarok! — vágja oda végül dühösen, a felesége viszont, a játékvezető intésére, ügyes fordulattal folytatja a befejezettnek látszó mondatot:

— ... ugyanis ...

— ... ugyanis az egész ...

— ... játék ... — mondja ki előbbi gondolatát Pintér, közben lehajtja a fejét. „Nem tudom elhinni, hogy végleg elmegy! Hiszen az életemet adtam érte. A karrieremet, a tehetségemet. Nem: a hatos fogatból senki sem tudott játszani! Editke rossz színész volt, azt hitte, csak egy igazi szerep van a világon, s azt mindenáron végig kell, agyon kell játszani. Géza ripacs volt, kapkodó. Minden játékba csak belekóstolt, s abban lelte kedvét, hogy összekuszálta a szálakat. Tulajdonképpen abból állt a játék, hogy más játékát rontotta. Éva és Gábor önzőknek bizonyultak. Két kézzel kapaszkodtak a saját bábujukba, s toporzékoltak, vinnyogtak,

ha hozzájuk mert valaki nyúlni. Gábor, lám, a magáét még el is dobta. S ugyan miért? Csak azért, mert más is babázott kicsit vele? Furcsa szerzet volt mindig ez a Gábor. Mindig kirítt a társaságból, pedig úgy igyekezett. Valóban, sokáig igyekezett. Vajon miért nem tudott soha igazán hozzának hasonlónak válni, asszimilálódni? Túl kemény volt, túl magánakvaló. Ha jól meggondolom, sohasem tartozott igazán hozzánk... Nem, közületek senki sem tudott igazán játszani, csak én... Hát Julika? Ót máig sem tudom megérteni. Mindig azt hittem, ő lesz a legjobb tanítványom. S most éppen ő hagy cserben."

Pintérné: Nem hiszek nektek se, mert nem akarok, ugyanis az egész játék, sajnos...

Hajdú eddig az első sorok kis, hasított szoknyás fruskáit fixirozta világfias, kissé lenéző kíváncsisággal. Némi habozás után egy kis pisze orrú vörösnél állapodott meg, s örömmel nyugtázta, hogy az is egyre gyakrabban pillog feléje. Csak sokára támadt benne némi kétely. Hátha a kis pisze nem is őt nézi? Huncut tekintete mint holt tárgyon átsiklik felette, s valahová a háta mögé tapad. De hát van ott valaki egyáltalán? Félfordulattal oldalt pislantott. Nem, a játékvezető távolabb áll. Csak nem... csak nem ez a zöldfülű, kócos kölyök, aki a táblára a vetéledő pillanatnyi eredményét rögzíti... csak nem ez a kis senki váltja ki azokat az elragadtatott pillantásokat? Keserűségében majdnem az ajkába harap. Óreg kandúr vagyok én már. Lassan be kell látnom, hogy nem vagyok már versenyképes. Az ilyen csitriknek már a két diplomám, sőt talán még a bukszám sem imponál." Először érez valami homályos, szánakozó hálafélet a felesége iránt. Szegény Éva! Az még változatlanul a régi szívablót látja benne. Megfeledkezik a lumbágójáról, a bütykeiről, a pocakjáról és a lelkét kímélgelődí az örökös féltékenykedésben... Reznigáltan kísérel megismételni a csak félfüllel hallott szöveget: — Nem hiszek senkinek, mert nem akarok...

— Oppardon! — vág felélénkülve, s kissé fontoskodva közbe a játékvezető, aki eddig majd hogy nem ásitozva figyelte a már ismét meglehetősen lagymatag játékot. — Az eredeti mondat így hangzik: „Nem hiszek nektek se, mert nem akarok, ugyanis az egész játék, sajnos...” Sajnálom, játékszabályaink értelmében Hajdú néptárs kiesett, s ezzel a Pintér házaspár győzött. Engedjék meg, hogy gratuláljak: önök nemcsak kiváló memóriáról tettek tanúságot, hanem arról is, hogy behatóan, egész apró részletekbe menően ismerik egymást. Úgy, ahogyan csak azok ismerhetik, akik már nagyon régen együtt vannak és nagyon-nagyon szeretik egymást. — A játékvezető meghatódik, rövid időre valóság-gal kiesik a szerepéből, s csak szorongatja Pintérek kezét. — Az ilyesmi ma már nagyon ritka... Ez a hajszolt életmód... Meg kell ezt becsülni. — Mint a győztes ökölvívóké, felemeli és a közönség felé meglengeti Pintérek kezét. — Kedves nézőim, kedves közönség, ime egy házaspár, ime két ember, aki szinte együtt lélegzik, akinek a szíve egyszerre dobban, s aki a másik minden gondolatát, érzését úgy éli át, mint a sajátját! — A játékvezető szemében könny csillog. — S most engedjék meg, hogy ünnepélyesen átnyújtsam a televízió ajándékát: két repülőjegyet a tengerpartunkra és egy-egy kéthetes nyaralásra szóló csekket. Jó szórakozást kívánunk!

Pintérné csábmosolyt küld a kamerák felé és igyekszik úgy állni, hogy feszülő keblei minél hatásosabb szögben jussanak kifejezésre. Közben, még mindig a tévékameráknak pózolva, odasúgja a férjének:

— Holnap beadom a válókeresetet. Hidd el, nincs értelme tovább csürni-csavarni a dolgot. — Gúnyal: — Nem panaszkodhatsz, az utolsó kérésedet teljesítettem. Látod, mára még vállaltalak, és te megnyerted a fogadást!

Pintér — a fényképezék kereszttüzeiben — kényszeredetten mosolyog. Ő is a foga közt szűri:

— A gyerekeket nem adom!

Pintérné furcsa, csodálkozó fintort vág.

— Endre... az új haverom, de alighanem most befut nálam... szoval Endre nem is vállalná. Tudod, ő még legényember, és azt mondja, nem volna igazságos, ha egyikünk ilyen „hozományt” vinne a házasságba, a másik meg üres kézzel jönne. — Elgondolkozza: — Nagyok már a fiúk. Majd meglátod, meglesztek ti egymással! — Hirtelen a játékvezetőhöz fordul, halkán: — Mondja, ezt az izét... ezt a repülőjegyet meg a csekket... be tudná nekem pénzre váltani?

A játékvezető megütközve méri végig, azután a férj viaszsárga arca láttán észbe kapva, szaporán kezd könyörögni:

— Mindent el lehet intézni, kérem, csak, könyörgöm, ne itt, ne most, a nézők előtt! Nagyon rossz reklám lenne, higgyék el! Gondoljanak sorozatjatekunk jövőjére! Ha már vállalták, játsszák végig a szerepüket!

Hajdúné túlradó műszívélyességgel gratulál, Hajdú pedig széles vigyorral rázza a győztesek kezét:

— Hát bizony, ilyen összhangban élő, boldog házaspár kevés akad itt Vajdaságban! — S tódtíva: — Sőt az országban... de azt hiszem, az egész földgolyóison sem!

A játékvezető pléhpfófat vág, s „Mindent a műsorért!” jelszóval odartartja a mikrofont Pintérék elé:

— Kérem, árulják el, voltak-e annak idején nászúton?

Pintérné csodálkozva veti fel a fejét, de a férje eléri a célzást. Igyekszik „benne lenni a játékban”. Fáradt mosollyal, megadóan hajol a mikrofonhoz.

— Nem. Annak idején nem jutottunk el, csak két napra Kamenicára. Két diákzebből nem futotta többre...

— Akkor tehát most önök... — vág a szavába szuggerálón a játékvezető.

— ...igen, akkor mi most, a tévé jóvoltából és nagylelkű ajándéka-ként utólagos nászútra utazunk az Adriára.

A közönség veszettül tapsol, a játékvezető pedig ismét közel viszi a mikrofont a győztesekhez:

— Sikerük titka?

Mély lélegzet.

— A... azt hiszem a megértés... Az... odaadás — makogja kény-szeredetten az asszony, a férfi meg, akasztófahumorról, harsogva felnevet:

— Az, az! Az odaadás. Meg az önfeláldozás. Meg az egymás munkája, egyéniségének kibontakoztatása iránt érzett végtelen alázat. Meg... — S ki tudja, meddig sorolná még, ha közben meg nem rohannák az autogramkérő suhancok, akiknek tökéletesen mindegy, kiktől kapnak autogramot, csak minél több gyűljön össze a noteszukban, mert most ez a divat. Pintér közben azon törí a fejét, beváltsa-e ő is készpénzre a repülő-jegyét — a gyerekeknek télicipó kellene —, vagy pedig kérjen előleget a fizetésére és vigye magával az új kis kolléganőjét, aki ugyan kissé szep-lős és csontos, de mindenesetre új nő és a fiúk mind megegyeznek abban, hogy „jó csajnak látszik”.

A játékvezető fellélegezve, gyors, szinte észrevétlen mozdulattal si-mít végig gyöngyöző homlokán.

Gong.

— Kedves nézőink, kedves közönség, a házaspárok nagy sikerű vetélkedőjének mai műsora ezzel véget ért. A viszontlátásra két hét múlva, a megszokott időben!